

MARIA

quest amarador, és encara més clar que no és un diminutiu, però que és derivat de *mar* de la mateixa manera que ho és *amarar*.

MARIA (poble, Mall. 20, e-2)

Que el nom d'aquest poble ve de l'àrab no veiem que ho hagi dit sinó Coromines, sense argumentar-ho (*E. T. C.* 1, 271). Ja el tenim en el *Rept.*: «*Caria Maria*» (96), «*Alcheria Maria*» (23, Quadr. 470), en terme de Petra, del qual, en efecte, només està uns 8 km lluny. No és un mot de l'àrab comú, sinó peculiar dels parlars magrebins, si bé derivat normalment de l'arrel vivíssima *r'y* 'veure, mirar', d'on vénen per exemple els mots alhora clàssics i hispànics *mirā* «speculum», *mār'à* «visio», *ru'ya marwī* «visibilis» (*RMa.*): segons el text de l'Idrissi, Dozy defineix *marīya'* «tour où l'on fait le guet» (en la seva trad., p. 243, n. 3, i *Suppl.* 1, 498b); i d'aquí sortí el nom d'*Almeria*, com va dir ja l'antiga traducció d'Ar-Razí, parlant de la ciutat andalusa, que és «una atalaya sobre el mar, que yaze en tal lugar, que non puede por la mar venir cosa grande nin pequeña para España que dél non la vean».

Que el nom mallorquí ve d'aquest arabisme, no pas del nom de la Mare de Déu, es comprova també per la toponímia local. A l'extrem sud del perímetre urbà del poble hi ha l'indret encara conegut amb el nom de *la Talaia*, immediat al talaiot de Son Rabassa, i a l'extrem E del perímetre el paratge anomenat *es Pujolet* (20, e-2; 20, d-2). Del plural àr. *al-mariyāt* ve *Almariet* partida d'Alberic (*GGRV*, 89); així mateix *les Marietes* nom d'una partida de Finestrat, i d'una altra d'Albocàsser. Més encara, Coromines es pregunta si el Puig de Pollença, damunt l'antiga ciutat, no té també d'això el nom de *Puig de Maria*, que li donaren a ell els seus informants pollencins de 1964, com a denominació antiga del lloc (per més que Despuig i Mascaró li posin *N. S. del Puig*), com sigui que és el cim més alt i amb vista més desembarassada en tota la rodalia (330 alt., mentre que el de Santueri només en té 140, Masc. 2, h-2), dominant fins més enllà de l'extrem de la Badia i del Cap de Formentor. Formidable talaia. És clar que la denominació «de la Mare de Déu» pot tenir tant de disfressa piadosa (conjurant l'abominat tabú), com el terme «de la Salut» que li han penjat al del poble de *Maria*.